

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:

Égyszévre 12 korona
Fél évre 6 korona
Negyed évre 3 korona
Egyes szám 16 fillér

POLITIKAI KÖZL.

Felolvasó szerkesztő: * Szerkesztő:
OBLÁT KAROLY. * Dr. MÜLLER JÁNOS

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal: Zarándok u. 7.
☐ Telefon-szám: 174. ☐
Kéziratokat nem adunk vissza.

A király akarata.

A királyi kézirat, amelyet a király a miniszterelnökhöz és a magyar kir. kormányhoz intézett és amelyben bizalmáról biztosítja, felszólítja a kormányt népjóléti intézmények létesítésére és a választójognak oly kiterjesztésére, amely a magyar állam létérdekének tekintetbe vételével a jelenlegi nagy időknek és a nép által hozott áldozatnak megfelel.

Hogy a kormány milyen megértő módon fogja fel az uralkodó nemes intencióit, legjobban bizonyítja a legfelsőbb kéziratához kapcsolódó kommentárja, amely már most adja mindenkinek tudtul, hogy a kormány őfelsége parancsának legrövidebb idő alatt eleget fog tenni. A rokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik ellátásának, a tisztviselők helyzete javításának nem csekélyebb szociális hordereje van, mint a még ki sem próbált 1913-iki választási törvény reformjának és ha az ellenzék ebben az utóbbi kérdésben messzebbmenő kívánságokat állít föl, mint aminőket a kormány megvalósítani szándékozik, hát akkor most ezeket a kívánságokat revízió alá kell vennie és már politikai eszélyességből is, mint őfelsége leghívebb ellenzékének igitkeznie kell, hogy a választói jog kérdésében épp úgy közelídjék Tisza grófnak, mint amilyen erős lépéssel közelített feléje Tisza gróf. És másrészt az ellenzéknek most elsősorban az lesz a kötelessége, hogy a képviselőház legközelebbi ülészekében komolyan, erélyesen és a parlamenti szokások keretén belül működjenek közre a jóléti intézmények és a választói reformmű létrejöttén. Ellenzék ellentétes álláspontot foglalt el a kormánnyal szemben, de nem a koronával és a néppel szemben, nem lehet és szabad akarnia, hogy a magyar képviselőház éppen akkor váljon munkaképtelenné, amikor az osztrák Reichsrath dolgozik és amikor a korona és a nép és a döntő hadi események a népképviselő legbuzgóbb és legerőteljesebb munkálkodására appellálnak.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó évi április hó 27-én délután 4 óraker tartotta meg rendes közgyűlését, aránylag csekély számú városatya jelenlétében, pedig a tárgysorozat nem is volt olyan érdektelen, mint amilyennek a közgyűlési meghívó mutatta.

Az ülést megnyitotta dr. Purgly Sándor főispán, mint a közgyűlés elnöke, röviden üdvözölve a megjelenteket.

Elsősorban is felolvasásra került a polgármesteri jelentés, melyet dr. Poppovits Szilárd tb. főjegyző olvasott fel általános érdeklődés mellett. A polgármesteri jelentés bevezetésében meleg hangon emlékezik meg a közelmúltban elhalálozott Vértesi Károlyról, az önzetlen hazafői felbuzdulásból, szívós, törhetetlen, erős akaratú két művészi alkotású ércszoborral ajándékozta meg városunkat. Schweidel József 48-as tábornok és II. Rákóczi Ferencz ércbeöntött alakjával csakis önmagának emelt örök emléket a megboldogult. Számos kulturintézményünk Vértésinek köszönheti létezését, fennállását. Így a többek között a Bácsmegyei Irodalmi Társaság. Értékes tárgyakból álló muzeumát Zombor szab. kir. városnak hagyományozta, melynek minden téreni fejlődését olyannyira szívén viselte. A városi tanács a polgármesteri jelentésben az elhunyt emléket jegyzőkönyvileg megörökíteni javasolja, mit a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Ezen kegyeletos bevezető után következtek az általános közérdekű dolgok. Jelentés a város pénzügyeinek állapotáról, a zénztárviszgalatról, amely mindent rendben talált.

A város közéletmérése mint eddig, úgy a jövőben is biztosítva lesz. A városi tanács a maga részéről mindent elkövetett, hogy az egyes élelmiczkik beszerzése a közönség részére minél hozzáférhetőbbé tétessék, vagyis hogy minden hosszabb ideji écsorgás elkerültesék. — A liszt fejenként és naponkénti 200 gramm mennyiségét okvetlenül fenntartjuk. — A liszt-, burgonya- és czukor-jegyek kiosztása rendben történt. — A kávéról is gondoskodva van. 800 kilogramm kávé jut havonta a város közönségének. A mennyiség aránylag csekély, de egyelőre ezzel is be kell érünk. Ebből fejenként és havonként

5 dekagramm esik a kávézó közönségre. Citromról is gondoskodva van a pótt mennyiség az egyes kereskedőknek lesz kiosztva és annak darabját 32 filléért lesznek kötelesek árusítani. — A mi a fűtőanyagot és világítást illeti, erről is a legkövetekintőbb gondoskodás történt. — A város t. i. tüzfűt és kokszot oly mennyiségben szerzhethet be, hogy abból a közönség is kaphat megfelelő arányban annakidején. Maga a közvilágítás folyó év június hó végéig nem fog fennakadást szenvedni, sőt ha a beszerzet: új Diesel-motor fog a villanytelepen üzembe állítani, úgy remélhető, hogy a köz- és magánvilágítás az idei őszi, sőt a téli időre is biztosítva leendő. — A földékl állása és illetőleg a termés kielégítőnek mutatkozik és a tanács ezidőszert legfőbb kötelességének tartja, hogy az egyes földterületek vízelenitessenek. — A közelmúltban lefolytatott népfölkelői szemlék eredménye a következő volt: az I-ső szemlén a jelentkezők 48%-a, a II. ikon 52%, a III. ikon 18%, vagyis összesen 104 találatot alkalmasnak. — Továbbá megemlékszik a jelentés az 1917. évi adóösszeírásról, mely teljesen elkészült; — úgyszintén elkészült az 1916. és 1917. évi adóhátralékosok kiírása. — A közegészségünk és a pesesedés — fájdalom — nem valami megnyugtatólag hangzott ki a polgármesteri jelentésből, de a mi aggasztó van benne, az inkább a mai abnormis viszonyoknak tudható be és remélhető, hogy hamarosan és jelentősen javulni fog. — Közbiztonsági állapotaink bizony nem valami fényesek. Az olyan környékebbi hőöket, akik előtt mások vagyona, élete csak bliktri, a lövészárkba kellene kiküldeni, még pedig az első sorokba. Mutassák meg ezek a nick-charterek, hogy nekik az is bliktri. Különbben ezt is a mai abnormis állapotok szülik s ezeknek fékentartása nem csekély feladatot ró a rendőrségre és a csendőrségre egyaránt.

Ezzel a polgármesteri jelentés, mely pompás összedállásával és megszerkesztésével mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét, befejezteti és azt a közgyűlés általános élénk helyesléssel — sőt bátran merem mondani — a legnagyobb megnyugvással vette tudomásul.

Őfelsége a hivatali leiratát, melyekben megköszöni a város részvétnyilvánítását I. Ferencz József király elhunytá fölött,

valamint a tróralépése alkalmából nyilvánított hódolatot, — a közgyűlés hódolattal veszi tudomásul. — *Szurmay Sándor m. kir. honvédelmi miniszter* értesítő leirata az ő kinevezéséről, tudomásul vétetik és felirati-lag üdvözöltetik. — Rendőrségünk államségélyére (33.000 kor.) vonatkozó felhasználási javaslat elfogadtatik. — *A vásárrendő-tartási szabályrendelet* meghirdetettetik. — *A kéményseprési díjak* felemelése és ezen ipar-gyakorlásról módosított szabályrendelet meghirdetettetik és illetőleg visszaada-tik. **A kerületek 2 helyett 4-re** osztatnak fel. — *A jövedelmi adó felszámolási bizottsá-gba* beválasztatnak rendszeres tagok *Löwy Vilmos*, dr. *Nikolits György*, dr. *Wesze-lowszky József*, dr. *Radisich Lázár*; pótagok lettek dr. *Francisevich Ast Vince*, *Józsits Simon*, *Körmeny Imre* és *Kovacsits Uros*. — *As adóhívótó bizottságba* két bizalmi férfi választása *Ugry Mihályra* és *Grosics Vajdora* esett. — *A sombori hen-germalom új ipartelepe* körül egy pillan-atnyi félreértés támadt, amennyiben a vá-rosi tanács helyt adott a kérelemnek, hogy **a malom** az általa kivárat területen zöldség-száritó gyárat állíthasson fel, de előbb az ügy egy bizottságnak lesz kiadva tanul-mányozásra és véleményezésre. Gr u n b a u m Nándor erre azt kérte, hogy tekintve az idő előhaladtát, miután csakis a nyári hónapokban működhetik ez a gyár, ha gyorsabb tempóba hajtatnék keresztül az ügy megbirálása. *Kleiner Lajos* polgármester úgy értelmezte *Grünbaum* fel-szólalását, mintha nevezett abban a hitben volna, hogy a város ezt az egész ügyet eltemetni akarná s ezért határozottan kijelentette, hogy az ipartelep ügyét a város nem agyonbizottságozni akarja, hanem vannak egyes kérdések, melyeket előbb tisztázni kell és azután az ügy akár egy rendkívüli közgyűlés keretében is végleg-zethető lesz. A polgármesternek ez a nyilat, határozott kijelentése általános helyesséssel találkozott, de mindenki tisztában volt azzal is, hogy ez a replika csakis abból keletkezett, hogy *Grünbaum Nándor* fel-szólalása, melynek agilitásából nem vonha-tunk le semmit, a szavak nüanszírozásából kifolyólag szolgáltatott okot a félreér-tésre. Ez különben az ülés végén teljes mértékben tisztázódott. — *A Gallé-féle ház* megvétele 190.000 koronáért jóváhagyatott. — *As „Unió” jéggyár* ajánlata a gyár meg-vételére, elutasítottatik. — *A 200.000 koromás jéggyő kölcsön*, mely a *Koczik-féle* és a *Színház-alapból* vétetett, 2 évre elhalasz-tatik. — *A villanyvilágítási áram árak* fel-emelése a magánlakásokban 8-ról 10 fillérré, ipari használathoz 3-ról 4 fillérré jóváhagyatik. — *A fogyasztási adó bérletének újabb biztosítása* elfogadtatott. — *A som-bori szántárszalat* segítségével 1000 koronával, elfogadtatott. — *A bérhósi díjak* felemelése 10—20%-kal jóváhagyatik. — *As önkéntes tűzoltó testület* részére bérelt ház 700 ko-rona bér mellett megújítottatik. — *A néhai Raiss Sándor városi könyvtel* terhére fen-nálló 98-94 korona töröltetik. — *Pécs és Győr városok* átirata a közszolgálati alkalmazottak segélyezése tárgyában; — a köz-gyűlés Győr város átiratát fogadta el, mint legmegelőlelőbbet. — *Szeged, Zemplén- és Somogy vármegyék* átiratai ugyanezek a köz-

szolgálati alkalmazottak érdekében, továbbá a kötelező polgári segélyszolgálat és illető-leg a birtokpolitika tárgyában a főrendi-leg képviselőházhoz intézett feliratait, tudomásul szolgálják. — *Szeged átvirása* az iskolai szünidők idejére egy-egy németor-szági középiskolai tanuló élelmézésbe vé-telte tárgyában, elfogadtatik. — *A csikssere-dái háborús károokra* 200 korona adatik. — *Debrecen város leirata* a szacharint tiltó ren-delet felfüggesztése tárgyában hasonszelle-mű felirattal fog pártoltatni. — *A szab-dakai 6. honv. gy. e. üdvözlő* átirata a 2100 ik hadi kitüntetés alkalmából, háts-közönnettel vétetik tudomásul és erről értesítettik. — *A 30. honv. pótlásalóajítól* ér-kezett emléklapok hazafias örömmel vé-tetik és érte köszönetet nyilvánítottik. — *A Jöcsf megvevétel* u. n. „Technikus ebéd”-jére 100 korona adatik. — *A holosszvári „Ferenc József” tudományegyetem* segély-alapjára 100 korona adatik. — *A „Pro Transsylvania” országos segítő bizottságnak* anyagi támogatásul 500 korona szavatottik meg. — *A sombori polg. frúiskolánál* ürese-désben levő iskolaszéki tagsági helye *Kleiner Lajos* polgármester választatik meg. (Általános helyeslés.) — *A mérnöki hivatal* jelentése az „Elza-szállás”-hoz vezető út kiépítése tárgyában, 2000 korona költséggel elfogadtatik. — *Novákovits Izidor* nyug. tanár reaktiválása a felső kereske-delmi iskolánál elfogadtatik. — *Dr. Poppo-vits Szilárd* azon kérelme, hogy az általa betöltött II-od jegyzői állás I-od osztályú jegyzői állásra szervezessék át, általános élelm helyesséssel elfogadtatik. (Dr. Poppo-vits ezt ki is érdemelte derekasan.) Az átszervezés folyó évi január hó 1-től szá-mítottik. — *Martinovits György* lóártási általánypótléka havi 20 koronával megada-tik. — *Kovács Béla* felebbesése a *Gyalokay Rozália* féle ösztöndíj kiutalványozása tár-gyában, elutasítottatik. — *Takács Imre és Tuna Oszkár* főgimnáziumi tanulók a *Gyalokay Rozália* féle ösztöndíjban része-sülnek. — *Rákó Zsigmond* városi adóriszt szabadsága további 3 hónappal meghosz-szabbítottatik. — *Néhai Fülöp* Kálmán vá-rosi irnok hozzátartozóinak 350 korona temetési költség és 500 korona gyermek-nevelés pótlék, nemkülönben külön 300 korona segély utaltatik ki. — *Odor András* iskolaszolga és társainak 35%-os háborús segély utalványoztatik. — *A lovasrendőrk* lóártási általánya felemeltetik akként, hogy mindegyik havi 20 korona pótlékban részesül. — *Dr. Rajkovits Miklós* fogorvos és *dr. Varró János* orvos orvostudori, vala-mint *Elessin János* orvos bábaoklevele kihir-detettik. — *Kudela Antaltól* utca céljaira vett terület ára négyzögölenként 4 ko-ronában fogadtatott el. Az összes érték 272 korona.

A közgyűlés az elnöklő főispán lelkes éltetésével nyert befejezést, a mely után a kis ülésteremben, szivarfüst mellett, élénk szócsemere fejlődött ki. Főispánunk az ő szokott kedves, lekötelező modorával majd minden egyes bizottsági taggal beszéde- reszkedett.

J. b.

A megtakarított óra értékéből juttassunk valamit a rokkant háedőknek

HÍREK

* **A Ferenc csatona rez-z-vény-társulat elnökének** dr. bi-hari Vass Tamás pénzügyminis-ter tanácsosnak, Ö Felsége a király, a Lipótrend lovagkeresztjét adományozta. Ez a legfelsőbb kitüntetés nemcsak a Fe-renc Csatona r. t. kebelében, hanem min-dazon testületében és körökben is élénk megnyugvást és büszke örömet keltett, amelyek dr. Vass Tamással, akár társadalmi, akár közgazdasági ügyekből kifolyólag, összekötöttét fenntartani szerenc-sések lehetnek. Mint kiváló pénzügyi szak-ember, jelentős érdemeket szerzett úgy ezen a téren, nemkülönben a közgazda-sági élet különböző ágazataiban. A királyi kegy, egy kiváló egyéniségnek jutott osztályrészü, aki úgy mint államhivatalnok, de mint magán egyén is, mindenkor jóval felül tudott emelkedni a hétköznapiság felszínén.

* **Katonai kitüntetés.** Öfelsége a király elrendelte, hogy *Répászky Árpád*, a zombori hadkiegészítési kerületi parancs-nökséghez beosztott 66. gyalogezredből őrnagynak a háború folyamán teljesített kitűnő szolgálatá elismerésül a legfelsőbb dicséző elismerés tudtul adassék.

* **Levelgyűjtés.** A postahivatal értesíti az érdekelteket, hogy a levelgyűj-tői szolgálat kitogástalan ellátásának bizto-sítása érdekében kénytelen 1. a *Schweidel utca* és *Bercsényi út* sarkán, 2. a *Kalapa-utca* 27. szám alatt, 3. a *Károly utca* és *Tököli út* sarkán, 4. a *Bezdányi út* 24. sz. alatt és 5. a *Nemesiliticsi út* 51. szám alatt kifüggesztett levelgyűjtőszekrényeket a háború tartamára leszereltetni.

* **Takarékosodni kell a list-tel.** Az alispán telhivta az összes törvény-hatóságokat, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel tegye közhírré a következő-ket: A lakosság részére nem képes na-gyobb mennyiségű listet utalványozni, mert a meglévő készletek túlnyomó része kell a hadseregnek. Mindenki takarékoskodjék tehát és ne álljon elő újabb követelményekkel. Ezeknek nem tud a hatóság megfelelni és tartsa mindenki hazafias kö-telességének, hogy megelőgjedjék az utalt mennyiséggel s azt takarékosan ossza be.

* **A zombori Nőipariiskola** f. évi május hó 6-án a városi színházban *Arany János* emlék-ünnepéllal egybekötött hangversenyt rendez. Kezdezte este fél 8 órakor. Műsor: 1. *Arany János* költés-zete, előadja *Magassy Antal*, fógym. ta-nár úr. A költeményeket szavalják: „Koldus-ének”, *Hönlig Rózsi*; „Rozgonyiné”, *Bukta Mancsi*; „Zách Klára”, melodráma, előadja *Hönlig Rózsi*, zongorán kísérí *Stefanovits M. 2. Mozart A. W.:* „*Figaros Mochzeit*”, Ouverture, zongorán előadják *Likár Margit* és *Stefanovits M. 3. Emöd Tamástól* „Mindennapos imádság”, szá-valja *Németh Bagyi. 4. Rossini G.* „*Stabat Mater*”, előadják zongorán *Aman Erika*, hegedűn *Pemsel F.*, csellón *Balogh M. 5. Emöd Tamástól* „*Arany paplan*”, szá-valja *Németh Bagyi. 6. Berlioz* „*Rákóczi induló*”, 6 kezes zongorajáték, előadják *Aman Erika*, *Likár Margit*, *Stefanovits M. A tiszta jövedelem* felét a zombori hadi-árvák és özvegyek segélyalapjára, a másik felét az iskola fenntartására fordítjuk. Fel-ülátéseket, tekintettel a jótékony célra, szívesen fogadunk és hírlapilag nyugtazzunk.

* **Egy nemeslelkű adomány.** *Szondi Mátyas* nyug. kir. táblai bíró, a harc-téren hősi halált, szeretett *László* fia emlékének megörökítésére, 500 korona értékű hadikölcsönkötvényt, mint alapít-ványt adományozott a zombori iskolás-gyermekek részére évente tartandó májál-lisra, vagy is, hogy ennek évi kamatai, a

majális költségeinek fedezésére fordítanak. Ezen nemeslelkű adomány, mely remélhetőleg követésreméltó például fog szolgálni a mi mindenkor áldozatrakás közönségünknek, nem szorul külön dícséretre, vagy köszönetre, mert a kisdedeknek nyújtott ilyen ajándék, melyet az igazságot sugall és nyújt azoknak, akik a szeretet melege után áhítoznak, az Isten könyvébe lesz feljegyezve. Isten áldása legyen a nemeslelkű adományozón és örök béke legyen, az édes hazájáért hősi halált halt ifjú hős fölött.

* **Egyházmegyei hírek.** Katonalelkész szolgálatra a katonai parancsnokság által behívták: Bischof Antal garai és Szekenderovics Antal zombori káplánok. — Vidákovich Pál dr. szabadkai hitoktató Monostorszegre ideig. adminisztratorknak nevezetett ki; Szabadka sz. györgyi plébániára Leóóó Pál tavankuti id. adminisztrator küldetett káplánok. — Piukovics Ferenc monostorszegi ideig. adminisztrator Zomborba, Bertron Ferenc Nagyenyérről Csoplyára küldettek kápláni minőségben. — Berger Antal kinevezett tavankuti plébános a katonalelkész szolgálat alól felmentetvén. f. hó 37-én tette le a plébános esküt.

* **Drágább a fuvarlevél.** A vasuti fuvarlevél eddig 10 filléres bélyegilleték május 1-től 30 fillér. Ez 5000 kg. on felüli teherárú fuvarlevelének díja 1 kor. 20 fillér. A személypodgyász kiállítási díja ugyanezen naptól 10 fillér helyett 10 fillérbe kerül.

* **A korai burgonya.** A földművelésügyi miniszter és az országos közéletvezés hivatal elnöke rendszabályokat terveznek, hogy az idén a korai burgonya tovább benn maradjon a földben, hogy kellőleg kifejlődjön és ne legyen luxus cziik, hanem a népelemezésre ezált több burgonya maradjon.

* **Meghívó.** A „Zombor—Vidék” Rabszegyző és Pártfogó Egyesület” évi rendes közgyűlést, minthogy az 1917. évi márczius hó 25. napjára kitűzött közgyűlés határozatképes nem volt, az alapszabályok 17. §. a. bek. értelmében 1917. évi május hó 6. napján d. e. 11 órákor a zombori kir. törvényszék polgári tanácstermében (Várnegyeház, 1 em., 18. ajtó) tartja meg, amelyre az egylet alapító és rendes tagjait az elnökség ez úton hívja meg.

* **Magán táviratok a taborba.** Az itteni postahivatal vezetősége értesíti a közönséget, hogy a taborba magán táviratot küldhetők az állomásparancsnokság láttaomozása mellett, méltányolást érdemlő okokból. A díj 2 korona.

* **A nikkell 20 filléresok forgalomban maradnak.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, hogy az állampénztárak és hivatalok a 20 filléres nikkellemekeket fizetéseknel és átváltásképp további rendelkezésig ezentul is teljes névértékben fogadják el.

* **Mezőgazdasági szabadságotások.** A honvédelmi miniszter fölhatalozta a polgármestereket, hogy egyes rendkívüli, méltánylást érdemlő esetekben a harctéren levő legénység csapattesténél a rendkívül indokolt szabadságolás iránt közvetlenül javaslatot tegyenek. Az önálló mezőgazdák (bérlok), illetőleg azoknak közvetlen hozzátartozói (fiu, vő, testvér) és szőlőbirtokosok, vincellérek s kádárok, a bognárok és mezőgazdasági kovácsok, ha iparukat a mezőgazdaság érdekében önállóan üzlik, a tavaszi szántás-vetésit, valamint az aratási munkákra szabadságotlatni fogják.

* **Az enyveszeki Nikoláj.** Frech Ferencné bajkomi tanyai lakos szobájában az ágyában levő kiskönyvben tartogatta 2000 koronáját. Ebből a pénzből

egyszer csak eltűnt egy darab ezer koronás bankjegy. Az asszony mindjárt a nála levő. munkára kiadott orosz fogolyra, Selezneff Nikolájra gyanakodott és hogy gyanja nem volt alaptalan, azt az a körülmény mutatja, hogy a fogoly megmozdása alkalmával a csendőrök annak a cizmája talpbéleése alatt megtalálták a keresett papírpénzt. Nikoláj, ki eddig konokul tagadta a lopást, erre töredelmesen bevallotta bűnét. De hát mit is tehetett volna mást? Biztosan nem hitték volna el neki, ha azt mondják, hogy más valaki tette oda a pénzt, az ő tudnát kívül. Az enyveszeki Nikoláj átadták a zombori katonai állomásparancsnokságnak.

* **Be kell jelenteni a fagygyut.** A kormány legújabb rendelete értelmében a mérésárosok és hentesek kötelesek az üzemeükben termelt fagygyut a magyar olaj és zsiripari közzéponotnak. vagy a társaság helyi megbízottjának bejelenteni.

* **A paprika ára.** Ma már a paprika árát is maximálták. E szerint az édes paprika kilója 26, az erősé 21 és a merkantil paprikáé 16 korona.

* **Első fecske.** Lipik gyógyítófürdőről kapjuk az első fürdővendégkimutatót 416 fürdővendégréől. A fürdőhely teljes územben van. Az ellátás kitűnő. Az ott annyira kedvelt fürdőekkel kombinált penziót a fürdőigazgatóság a mostani időkben is fenntartja.

* **Két új rendelet.** Az egyiket a miniszterelnök adta ki a glicerintartalmú szappangyártás lugmaradékától és egyéb glicerinek forgalomba hozatalát, illetőleg árait szabályozza, a másik a honvédelmi miniszteriumból került ki a platinatartalmú fémeknek, anyagoknak és tárgyaknak hadicézlokra történt igénybevetelét jelent be. Mindkét rendeletet plakátokon hozza a rendőrség a lakosság tudomására.

* **Összegyűjtik a mosogatóviz zsirtartalmát.** A magyar zsirtartalmelő r. t. a városhoz intézett beadványában közölte, hogy az öblögető (mosogató) viz zsirtartalmának kiválasztására hajlandó saját költségén Bowermann-féle zsirtógókat felállítani és a zsiriszapot átvenni. A zsirtógó előnye, hogy az öblögető viz zsirtartalma nem megy veszendőbe és hogy a csatorna tisztánmaradását előmozdítja.

*) **Kúp Gyula és Társe os. kir. udvari szállitók, Szeged.** Dél-magyarország legnagyobb női divatárúháza, mely páratlan hírnevét annak köszönheti, hogy a legválasztékosabb igényeket is kielégítő meglepő divatházában úgy a legújabb modellek, mint az áruk sokasága költségkímélésben és izlésben megérdemli a vasuti közlekedés által való hozzájutást, a n. é. közönség tudomására hozza, hogy az összes női divatújdonságok, kész női köpenyek, impregnált selyem köpenyek, kész női kosztümök, selyem és lengerie toilettek, köpeny-ruhák, blousok, pongyolák, juponok, fűzők, fűzővédők, női modell kalapok a legújabb divat creatioi raktárra érkeztek. Szörme, szűcsárk — saját szűcsmühely, hol alakítások is elvállaltatnak — perzsa, sealskin köpenyek, vállgállerek, karmantyúk minden nemes szörmeafajból állandóan dús raktárral rendelkeznek. — Mérték-ostályában menaszszonyi kelengyék, utcai, alkalmi, visit toilettek eredeti modellek után, mérték szerint készülnek. Modelltermékekben állandó kiállitás.

Törvénykezés.

Egy évi börtönbüntetéssel sújtott a kir. törvényszék egy anyát, aki szegyelte anyaságát és gyalázatos módon szabadította meg magát a magzatától.

Nevet említeni talán fölösleges is: elég volt a társadalomra, az, hogy ilyen ocsmányság a háború alatt is megtörténhetik. Most, amikor az anyák hivatalosa a legnagyobb hivatásként emelkedik ki, amikor csak annak a nemes és kulturális célnak volna szabad az anyák szemé előtt lebegni, hogy a pusztuló rop-pant emberanyagot pótolni kell, — ilyen cselekmény a legnagyobb gaztett, amelyet a legszigorubb megtorlás kell, hogy érjen.

Az a kéthónapos méhmagzat ismét csak a hadifoglyokkal való meleg barátkozásnak lett az áldozata. S a népszaporodás azért stagnál, mert olyan kevés az alsó néprétegekben az igazi, meggyőződéses, jó anya.

Csalás a mérlegelésnél.

Buzádszits Dusán megpróbálkozott jó üzletet csinálni. Vett 4 darab sertést és amikor a megmászására került a sor, a mérleg kiegyenlítésére kis és nagy súlyokat helyezett vagy helyeztetett a mászásra, amivel azt érte el, hogy az eredetileg 258 kilót kitevő 4 sertés a mászásnál csak 225 kilót nyomott. Csak hogy erre az úzletre ráfizetett, mert a kir. törvényszék csalás vétsége miatt 200 korona fő és 100 korona mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A Török Vörös Félhold képes-levelező lapjait 20 filléért árusítja az Országos Bizottság (Budapest — Képviselőház.)

„Hungária“-fürdő ZOMBOR.

Gőzfürdői

Uraknak: naponta reggel 6-tól d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig d. u. fél 2 óráról 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak minden nap vasárnap délután kivételével használhatják. A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

Biebert János

bérlő.

Zombor szab. kir. város fogyasztási adókezelősége keres
**1 mázsálót
és 1 kapust.**

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban **Spanyol József** úr városi tanácsnoknál.

Pezsgődugót

használat, de nem törött, 40 fillérért veszünk darabonként. Küldhető előzetes tudakozás nélkül utánvételt.

Uj palack-dugókat

minták előzetes beküldése mellett a legmagasabb árban veszünk.

Frommer Testvérek

Budapest, Teréz-körút 23.

Milliók használják

Köhögés,

rekedtség, katarrus, elnyájkásodás és görcs ellen a

Kaiser-féle mell-káramellakat,

a „3 lenyével“.

6050 közi, hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól biztosítják a biztos eredményt.

Csomagja 20 és 40 ill., adagját 60 ill.-ért kapható
Tereznai István, Illin Dezső, Schubert I. Mihajlovics István és Vnits István gyógyszerüzletekben Fehér István drogeria, Délmagyarországi Kosmetikai Vállalat Zomborban, — Gebauer K. győrszertárában Bácsmentván, Józsa Dezső gyógyszerüzlet, Zombor, Schwebler Mátyás gyógyszerüzlet, Csönoplya.

Csodás hatású arczszépítő és finomító

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-féle

MARGIT CRÉME és SZAPPAN

a Margit-crème zsírtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. : : :

Ára 1 kor. 20 fill.

A Földes-féle Margit-szappan pár nap alatt lemossa a szepőket, májfoltokat s megszüntet minden bőrbaját. **Ára 1-20 K**

Kapható: minden gyógyszerüzletben, drogeriában és illatszerekkereskedésben.

6 koronás rendeléseket barmintve küld

Földes-határemény Gyógyszerüzlet, Aradon.

NESTLÉ-FÉLE

GYERMEKLISZT

gyermkek és lábadozók legjobb táplálékára gyomor- és bélbetegségek után. Mindenkor kapható.

Próbadozott és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermeknevelésről teljesen díjtalanul küld a Nestlé-féle gyermekliszt üzem, Wien I., Hohenbrunn 35. U.

Steckenpferd-lilomtelszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend szeplő ellen való elismert hatásánál fogva a bőr és szépség gondozásában való fölmulhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 1.—K-ért kapható gyógyszerüzletekben, drogeriákban, illatszereküzletekben stb.

Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera lilomkrémje (80 fillér egy tubus). Kitűnő szer női kezek gondozására.

világháború

minden mozzanatáról

bő, eredeti, megbízható, kimerítő

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

Az Ujság

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

Előfizetési árak:

Egész évre	32 korona
Felévre	16 korona
Negyedévre	8 korona
Egy hónapra	2 K 80 a

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala
BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 54. sz.

Német lobogó

hódít a kozmetika téren is.

DERDIEDAS

SZAPPAN	3 K
KREM	3 K
PÜDER	3 K

Magyar asszonyok követik a német urinöket, Derdiedas szerekel ápolják magukat és soha meg nem bánják.

Kapható mindenütt.

Magyarországi vezérképviselet: Budapest, VIII., Rókk Szilárd utca 10. sz. Telefonon: József 25-37.

Fáy

valódi Sódeni ásvány pasztilla

Utánsatokat utasítsunk vissza.

Idősebb férfi,

esetleg nyugalmazott hivatalnok könnyű foglalkozással járó alkalmazást nyerhet. Cím a kiadóhivatalban.

Nemzetközi

Halottszállítási Iroda

BUDAPEST, VI.,

Andrássy-út 11. =

Telefon 167-30.

Exhumál gyorsan és olcsón.

Minden felvilágosítást készséggel ad.

AZ EST

— a legjobb magyar napilap. —

HIREI FRISSEK ÉS IGAZAK!

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számol ad, sportrovata a sport minden ágának eseményeiről hűen beszámol.

A BEL- ÉS KÜLFÖLD NAPISEMÉNYEIT

a legmegbízhatóbb tudósítók távirati és telefonjelentései alapján leg hamarabb közli.

AZ EST

megjelenik a fővárosban déli 1-ker és a délutáni első gyorsvonattal érkeik városunkba.

ÁRA 6 FILLÉR.

Philipp Lipót

BUDAPEST

KIRÁLY-UTCA 78. SZÁM.

Ajánlom előnyösen: nyers-, kenő-, henger-, motor-, hajtó- és égő-olajokat, petroléumot, benzint, bensolt, manillát, raffiát, rézgálicot, mindennemű műszaki és gazdasági cikkeket. Szükségele beszerzése előtt sziveskedjen cégem ajánlattételre felhívni. Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Kivaló tisztelettel

Philipp Lipót.

LIPIK

Csúz, köszvényben,
anyagcsere zavarokban szenvedők és
gyermekek évszázadok óta bevált rá-
diusos gyógyító fürdőjé-
(Szlavonia) **64° C**

Háboruban is télen-nyáron üzemben.

Fürdőkkel egyesített gyógy-
penziók. Prospektust küld a
FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Radioaktív, alkalikus
sós, jódos hőforrások.
ISZAPKEZELÉS

PALUGYAY
PEZSGÓ
KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ HAZAI
TERMÉK

Fatalpu cipőgyár Haas Lipót

Eladás nagyban és kicsinyben a következő gyári
árakon:

Nagyság	27-28	29-35	36-39	40-44
Juhbőr	K 12.30	14.60	17.-	21.10
Nagyság	27-28	29-35	36-39	40-46
Borjubőr	K 1.30	15.80	18.10	22.20
Nagyság	27-28	29-35	36-39	40-46
Ló ex	K 17.-	20.50	22.80	27.50

Felsőréz bőrből, talp és sarok: fából
Gyárak, bányák, gyermekmenhelyek, fogolytábo-
rok, gazdaságok engedélyben veszeltnék.

Budapest VII., Erzsébet-kő ut 28.

Magánjáró gőzgépeket

Kompond és stabil gőzgépeket
Gőze építő garnitúrákat
Magánjáró lokomobilokat
Gőzöze rényeket
Esztergapatokat
H. r. f. j. öket
Elevátorokat
Motorokat
Gőzekéket és
Gőzkazánokat
javíttatlan állapotban vásárol-
nak készpénzfizetés ellenében
Friedrich Testvérek
GÉPGYÁRA TEMESVÁR

VISZKETEGSÉGET

ránt, sömört legbiztosabban el-
mulasztja a **BARNA ZSIR** kis
tégely K 1-60, nagy tégely K 3,
családi adag K 9, utasítással rendel-
hető: **Dr. Fleisch E.** „Korona“
gyógytárából, Győr.

Ügyes gazda

**a mezőgazdaság minden ágá-
ban teljesen jortas szigorú,
kerestetik egy nagyobb**

gazdasághoz mielőbbi belépésre.

Több erdőkerülő is felvétetik.

Kérvények intézendők

Centralverwaltung der. Gräfl.
Khuenischen Herrschaft in Nustár
(Slavonien.)

Buziás fürdő

Magyarország legszénsavdúsabb
szénsavas, sós, vasas, radioactív
forrásal.

Moorfürdők. Hidegvizgyógymód.

Elsőrangú

szivgyógyfürdő.

Természetes szénsavas sós, radioactív fürdők.

Női bajoknál.

Hólyag-, vesebajok, köszvény, czuz,
idegbántalmaknál.

Szív bajoknál.

Billentyűhibák, szívmom gyengesége,
érelmeszesedés, ideges szívbajok.

Háboru okozta utóbajoknál.

Lőtt vagy szurt sebok után fellépett hűdéseknél,
izületi bajoknál, gyengeségi állapotoknál.

Ivókura, Zanderintézet, Röntgen és
körvegyészeti laboratorium.

Fürdőidény: május—október.

Kifogástalan ellátásról gondoskodva van.

Hivatalos fürdőorvos:

Mahler Gyula dr.

Buziáson fürdőorvosi gyakorlatot folytatnak:
**BIASINI J. dr., PORUTIU R. dr.,
SCHOPF J. dr., SUGAR R. dr.,
GLASS R. dr.** urak.

Részletes prospektussal szolgál:
Muschong Buziás gyógyfürdőjének
igazgatósa.

Harctéren elesett hősök

exhumálását és hazaszállítását
jutányosan és megbízhatóan eszközöli

Gábor és Társa

Budapest, VI., Teréz-körut 25.

Vezérképviselőt (főnököt)

az egész megyére felállít-
tandó kötvénykiállító
vezérügynökséghez ::
keres az Országos Elemi-
kár és Életbiztosító r.-t.

BUDAPEST, VIII., Népszínház-u. 22. sz.

„CLUB“ Cigarettapapir

csak akkor valódi,
ha az itt látható védjegyes képek rajta vannak.
Minden csomag teljesen 100 lapot tartalmaz.
Utánzásoktól, melyek mind silányabb minőségűek, óvakodjunk.

NYILTTÉR *)

Igen jó eredményeket alkalmazták

NATONAL GIESSHÜBLER
SAVANYUVIZ

A lényeg az egészségesség, a szívet és tüdőket tisztítani, fűdés és szelvénygyógyításnál.

*) Ezen rovat alatt közléteért nem vállal felelősséget a Szork.

Ruggyanta bélyegzőket,

réspecsentyomót, fellelteti táblákat, dembernyomását vignettákat, névjegyeket és levélpapírokat a legjobb kivitelben és jutányos áron készít

Geduldiger Hugó
ruggyanta-bélyegző és vignetta-gyár
Budapest, VI. Váci-körút 17. sz.

Dr. Palócz

k. egészségügyi tanár, v. kórházi specialista orvos
Budapest, IV. Károly-körút 2. sz.
Egy év óta speciális praxisa folytán teljes bizalommal, felismeri és kigyógyítja úgy férfiaknál, mint nőknél a fittos- és nemi betegségeket, valamint az azokból származó összes bajokat. Rendelhető napokon d. e. 10-12-ig, d. u. 3-5-ig. Ha személyesen lehetetlen volna megjelenni, válaszlevegős levélre szívesen ad díjtalan felvilágosítást afelől, hogy otthoni körülmények között hogyan szabadulhat meg gyökeresen a bajától.

Papucs, szandál FATALPAKAT
szab.

cipő fatalpakat
hajlékonyakat bármely mennyiségben azonnal szállít
Rainer Károly és Fia
faárúgyára
SZEGED.

Vizsgákra

a polgári iskola, gimnázium, kereskedelmi iskola stb. minden osztályból, **érettségire** előkészít leggyorsabban a **Zsoldos tanintézet**
Budapest, VII/14. Dohány-utca 84.
Telefon 32-40. : : : : :
Díjazás csiskis eredményes vizsga után.
Fuinternátus.

BARANYAMEGYEI 230 magyar holdas BIRTOK

(100 hold kenderföldnek, 30 hold bogárkertészethez alkalmas) Pécs közelében, legnagyobb részét sík terület, elő és holt felszereléssel, teljesen bevetve, esetleg terméssel együtt is **étadó** és akár azonnal is **ávehető**. Eltérítést ad: Szizriszt Lajos Pécs, Széchenyi-tér 17. I. emelet.

Fényképnagyításokat
aquarellek, tus- és olajképeket legelőnyösebben szállítunk Ár-gyűzők ingyen. Képviseletet alkalmazunk.
K A F A E L L
arcképfestészeti műintézet és laboratórium
Budapest VII., Rákóczi út 24 — Telefon József 28 65.

Jótállás a biztos eredményért.

T. vényesen védve.

Reitter Oszkar
nagybecserekl ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a
„Patkanin“
patkányirtó szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és főleg minden más irtószerrel **1 doboz ára 3 K** mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospectus, melyben le van írva, hogy különböző nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kéreire ingyen küld a **Patkanin** gyár egyedüli elárusítója, a Torontói Agrár-bank Részvénytársaság, Nagybecsereken.

„FOTÓ“
FÉNYKÉPÉSZETI SZAKISZLET BUDAPEST
Rákóczi-út 80
Telefon: József 28 65

Képeket tudszaki és hűtő! Amater munkát szakemberrel végez!

GAMBRINUS
CAFFE RESTAURANT
BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 27.
• DELIANY ÉS KÉNY NYITVA NYITVA HANGVERSENY •
• Vidékiek találkozó helye.

Bebizonyosodott, hogy egyedül a **„DOB“** jegyű gyár mány pótolja a szappant

Hatos! Kemény! Habzó!
Simm.ékony!

Egyhatodikos darabok.
Agitációs csomag 5 korona
küldése ellenében 5 kg. újban, bárhova bérmentve.

Visszontelárusítóknak:
250 darabos 50 kilós láda 100.00. lada
ab rakatunk **50** korona, tehát
darabja **húsz** fillér.

10 lada vélelnél 10 % áru abatt.
250 darabot 64 koronáért bárhova postán bérmentve küldünk

Bardócz és Társa
Budapest, V., Bataton utca 12. sz.
Megyei egyedüli üstők kerestetnek

Schwarz József és Társa
— BUDAPEST —
Vilmos császár u. 53. sz. (saját há.).

MŰSZAKI UNIVERSUM
(Alapítva 1884.)

Legkittünőbb beszerzési forrás
gépek, szerszámok,
szjak, olajok, zsiradékok,
bármiféle cikkek

ÖSSZES IPARI, GAZDASÁGI ÉS HÁZI CÉLOKRA

Sürgőnyeim: **ÚSZÓ, BUDAPEST.**

VÉGE a kávéhiánynak!
Keverjen egy pohár tejbe egy kávékanálnyit

FISCHER-féle pótkávé
és édesítse meg
egy kocka cukorral

Künnözzen, táplálódjon, rigelben a jut és a cukorral is takarékoskodott.
A FISCHER-féle Folyékony pótkávé kapható nagyban:
a Fischer-féle folyékony pótkávé r. t. központi eladási irodájában:
BUDAPEST, I., Átlós-út 22-24-26-28. Telefon 10-12.
Künnözben minden jobb filzserkereskedésben,
Helyi képviselő: Engel Mór, Zombar.